

omhyggelig Behandling, ved en Behandling af de bedste Kræfter, som vi have at raade over, at den gjentagne Gange har været gjort til Gjenstand for de alvorligste Undersøgelser, saavel i Udvalg som her i Forsamlingen, saaledes at man gjerne kan sige, at der i denne Lov maaskee ikke findes et eneste Ord, uden at det har været veiet og prøvet med den største Omhyggelighed. Sagen har været forhandlet i Udvalg, hvor de modstaaende Meninger have været repræsenterede, hvor der fandtes de Personer, der fra hver Side maaskee udtalte sig med den største Skarphed og med den største Sagkyndighed; den omhyggelige Behandling er gaaet saavidt, at, medens der i Loven findes mange Bestemmelser, som have fundet stadig Modstand, saa har det dog af selve Modstanderne været indbrømt, at Affattelsen af disse Bestemmelser, naar de skulle gaae løs paa det, de gaae løs paa, var ualmindeligt heldig; saaledes er denne Lovs eiendommelige Bessaffenhed.

Hvad mig angaaer, saa har jeg ikke oprindeligt indbragt denne Lov, men det er det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad), der oprindeligt har bragt den ind; jeg holdt dengang et Lovforslag tilbage, som gik ud paa at udvilde Fæstelovgivningen saaledes, som den efter sine Grundtræk skulde være, nemlig besyttende for de smaa Landeiendomsbesiddere under Godserne; jeg veg tilbage for at indbringe et saadant Lovforslag, fordi jeg i den Afgjørelse, som her foreligger, anerkjendte en mere fuldstændig og endelig Afgjørelse af det hele Forhold, og fordi jeg i denne Lov saae en gunstigere Stilling for Godseierne, efterdi man igjennem den er istand til at skaffe dem Mere ud af Fæstegodssets Værdi, end naar man udviklede Fæstelovgivningen efter dens oprindelige Betydning; thi da vilde denne Værdi smelte sammen til overordentligt Lidt. Dette er den foreliggende Lovs Stilling. Den er, som sagi, gjennemarbejdet med en stor Omhyggelighed, og, naar den i de sidste Par Aar, den har været for her, kun har givet Anledning til ringe Forhandling, saa har det maaskee været, fordi man da ligesom iaar ønskede at skaffe den anden Af-

deling af Rigsdagen Tid til fuldstændigen at forhandle og drøfte Sagen. Jeg skal paa ingen Maade indlade mig paa at undersøge, hvad de Beslutninger indeholdt, som vi kom til ifjor, men jeg vil kun gjøre opmærksom paa, at for mig er Alt, hvad der hedder Overeenskomst, saasnart der dermed ikke menes en Overeenskomst, man gaaer ind paa, efter at Loven er kommen ud, aldeles usforstaaeligt; Forholdet kan kun udjævnes derved, at Midlerne til en Overeenskomst gives i selve Loven —, men den nærværende Lov giver en heel Række af Midler til Overeenskomst, førend man kommer til Noget, som kan ligne en tvungen Afsløsning. Det er det, der er det Charakteristiske ved Modstanden mod denne Lov, at man ideligt taler om en Overeenskomst, men at man ikke vil benytte de Midler til en Overeenskomst, der ere antydede i selve Loven; man vil kun vide af en Overeenskomst mellem to Classer i Samfundet uden for Lovgivningsmagten, hvilken Overeenskomst skulde bringes herind til Betrættelse. Men en saadan Overeenskomst er en Umulighed, den lader sig ikke realisere; thi hverken for Fæsterne eller for Godseierne som saadanne findes her Repræsentanter.

Jacobsen: Jeg kan ikke opfatte denne Forsamlings Kald saaledes, at jeg kan finde det rigtigt, at man her ved den endelige Afstemning over et Lovudkast udtaler sig for det, uagtet man ikke er fuldkommen enig deri, saaledes at man udtaler sig for Get, medens man dog mener noget derfra Forffjelligt. Uagtet jeg er fuldkommen enig med den ærede Rigsdagsmand for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds (Jung) med Hensyn til hele hans Opfattelse af det Forhold, som her er under Forhandling, og uagtet jeg er enig i det Maal, hvorefter man stræber, kan jeg dog ikke billige det foreliggende Lovforslag, deels fordi der findes Bestemmelser deri, som jeg troer burde være anderledes, og deels fordi der savnes Bestemmelser deri, som jeg troer burde være der. Dette er Grunden, hvorfor jeg anseer det for min Pligt ved den endelige Afstemning, at stemme mod det foreliggende Lovforslag.